

ODUNLUK VE KALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 13.1.2023
Grup : 235

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

Abdullah Nejat KOÇER
Gaziantep Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet
	Tarım, Orman ve Köyşleri
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih:	13 Ocak 2023
Esas No:	2/4850

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR DİSPLİNE
13 Ocak 2023
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
13 Ocak 2023
No: 1152848

Serap Yasar
Istanbul MU

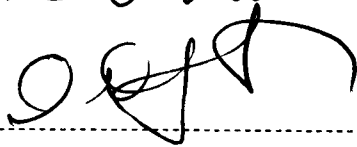
SERMINE BALIK
ELAZIG MU.

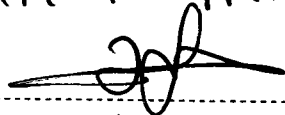
ANAN KALIN
Istanbul mu.

Abd AYAN
Boru MU

Ahmet ERDOGAN
Ankara mu

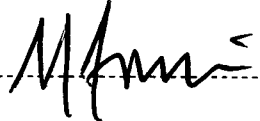
Ahmet Arslan
Kars

Dr. Tihir Urd Cekel
Antalya MU

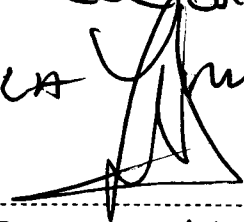
PAZIRE HUTLU
AYDINLIK
BACIKLIK VEL

A. NEJAT KOGER
GADIANTER MU.

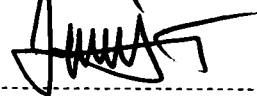
YELDA ZELKON
MUGLA YUMU

Gigdem Erdogan Atabek
Sakarya MU.

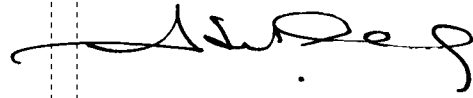
Hasan Turan
Istanbul Milletvekili

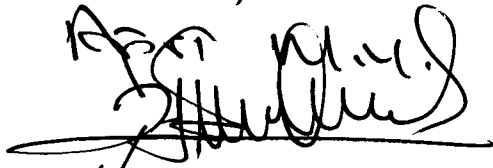
Cihan Pektaş
Gümüşhane M.V.

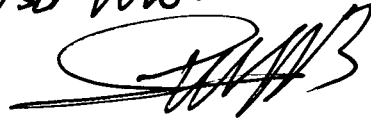
Adil Gazik
Bartın M.V.

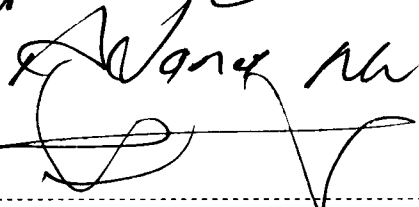
Ekrem Arelci
Ağrı M.V.

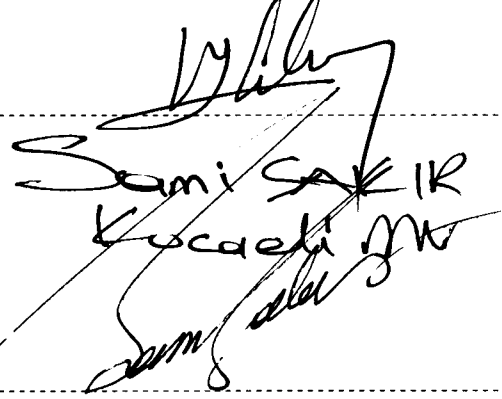
İsmail Biler
Mardin M.V.

Armut Zembilci
Van M.V.

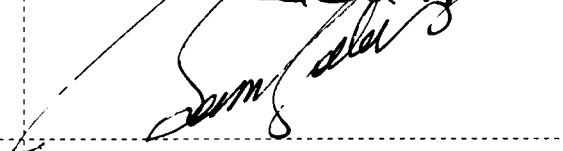
Mehmet Sükrü Ediz
Adana M.V.

Nazım Manis
Samsun M.V.

Sami SAKIR
Kocaeli M.V.

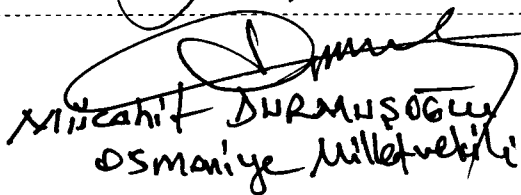

Yasin Uğur
Burdur M.V.

Melika Akyol
YALOVA M.V.

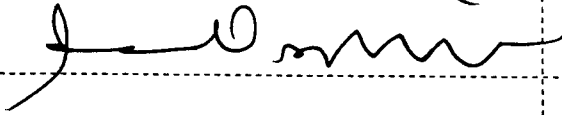

Mustafa DURMUŞOĞLU
Osmaniye Milletvekili

Ata Ural
Atay Uslu

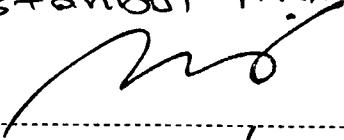
Antalya Milletvekili

x.

Cemal ÖZDOK
Gaziantep My

Rümeysa KADAK
İstanbul M.V.

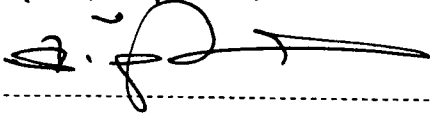

~~Tzela~~
Derya Bakbak
Gaziantep Milletvekili

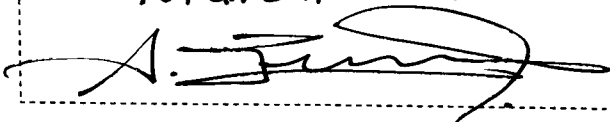
Cayir Demirek
Mardin

Abdullah GÜLER
İstanbul Mv.

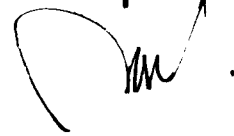
Ahmet Berat GONKAR
İstanbul Mv.

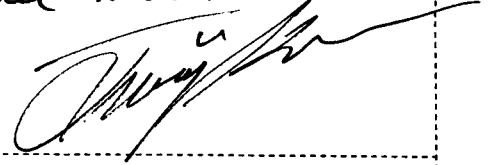
Mehmet Ali Çelebi
izmir mv

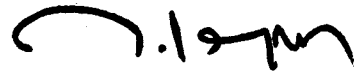
Mehmet Esdoğan
Gaziantep mv,

Tilay Kaynarca
İstanbul milletvekili

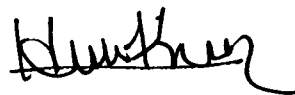
Orhan YEGİN
Ankara M.V.

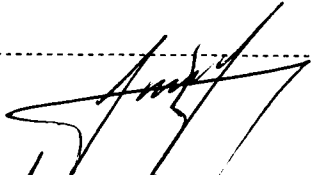

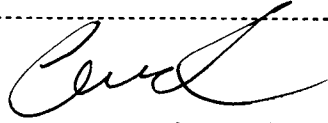
Dapa Kavuka Kay
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

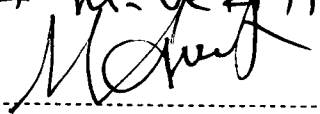

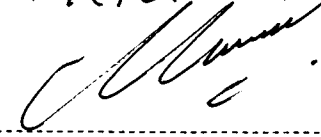
Hüsnü Koraçlı
Eskişehir Milletvekili

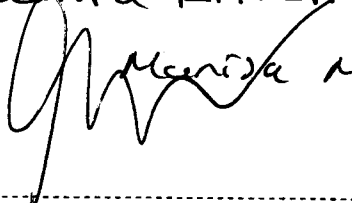

Zeferrı KİK
Bursa Milletvekili

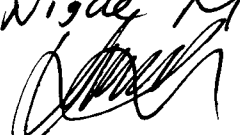

Öznur ÇALIK
Malatya Milletvekili

Mustafa Levent
Karahocagil
AMASYA M. Vekili

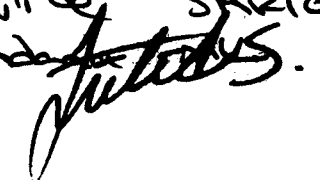
Mustafa Kenderli
KIRSEHİR M.V.

Senra KAPLAN KUVINCİK

Malatya Milletvekili

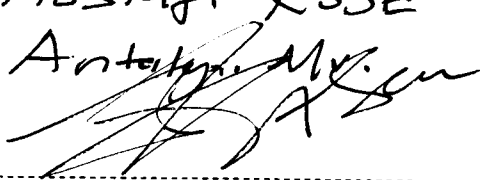

Hasan ÇİLEZ
Amasya Milletvekili

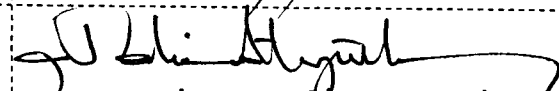
Yavuz ERBİL
Niğde M.V.

Abdulkadir ÖZEL
Hatay M.V.

Jülide SARIEROĞLU
Adana M.V.

Helis DALKILIÇ
İSTANBUL M.V.

Mustafa KÖSE
Antalya M.V.

Tahir Akjürek
Konya M.V.

Cemal TAŞAR
Bileli Mv.

C. Taşar

Selim GÜLTEKİN
Niğde milletvekili

Sahin TIN
Denizli Mv.

Aiife Polat Düzgün
Ankara Milletvekili

İffet POLAT
İstanbul Milletvekili

Bayram Özcelik
Burdur Mv.

B. Özcelik

Selhattin Minsalmaz
Kırklareli Mv.

S. Minsalmaz

Mehmet Sait Kırazlıoğlu
Gaziantep Mv

Sevcan Gülender Ağaoğlu
Zirve Mv.

Ahmet Kılıç
Bursa Milletvekili

Osman Nuri Gülşen
Van Milletvekili

Cemal YAMMA
Kocaeli Mv.

Ahmet Hamdi ÇAMCI
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

Emine Sara AYDIN
İstanbul MV.
Sarıyer

İsmail ŞEKER
Kocaeli Milletvekili

Fatma Betül SAYAN KAYA
İst. MV.

Ahmet Aydın
Adıyaman Milletvekili

Ali Şahin
Bartın MV.

Miyaz Süneş
Karabük MV.

Cumhur ÜNAL
Karabük MV.
Cumhuriyet

Osman ÖREN
Samsun MV.

Hediye Nergis
Kayseri MV.

Oya Eronat
Diyarbakır MV.

Çiğdem Kocagül
Tekirdağ MV.

Orhan Erdem
Konya M.

Orhan Erdem

İbrahim Aydın
Antalya M.

İbrahim Aydın

İsmail GÖNEŞ
Uşak M.

İsmail GÖNEŞ

RECEP UNCUOĞLU
SAKARYA M.

Recep Ucuoglu

YUSUF BEYALIT
TOERAT M.

Mehmet Ali ÖZKAN
Manisa M. Vekili
M. Ali

11
Ali ÖZDEMİR
Batman M.

Ali ÖZDEMİR

Rizai ERGİLİK
Sakarya M.

Rizai ERGİLİK

2000
Zülfü Taha AÇAR,
Ezazlı Mülhürü

İsmail Zamel
Konya M.

İsmail Zamel

Argun TAŞCI
Ordu M.

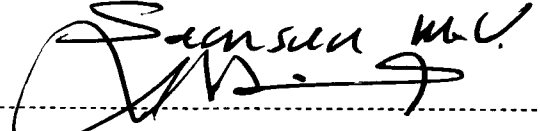
Argun TAŞCI

SİRİN ÜNAL
İST. M.
Sünel

Tamer Akkai
Manisa M.V.

Ahmet Demircan

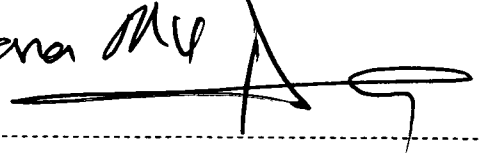
Samsun M.V.

HACI TURAK
Ankara Milletvekili

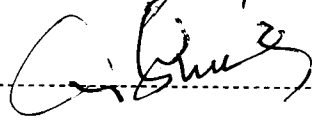

Ahmedullah Ağro

Adana M.V.

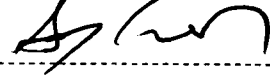

Ahmet GAKIR
MALATYA

Salih CERA

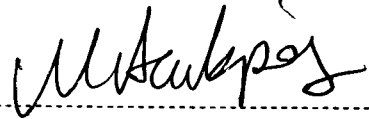
Trabzon M.V.

Hakan Kahhalı
Malatya

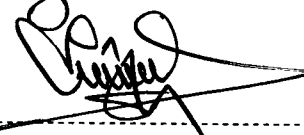
MUSTAFA KALKPÖZ
Nersis M.V.

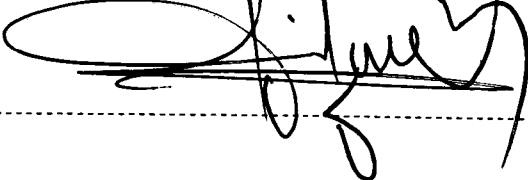
RECEP ÖZEL
ISPARTA M.V.

Hacı Bayram Türkoğlu
Hatay M.V.

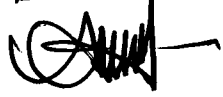

Mehmet Habib (Sözü)
Sivas M.V.

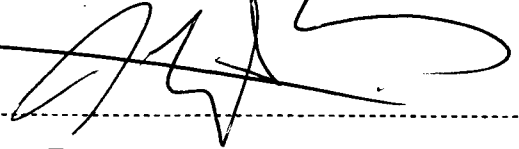

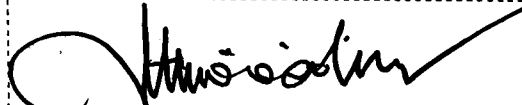
Ali İğder
Yusuf Başer
Yozgat M.V.

Ali Cumhur TAŞKIN
MERSİN M.V.

Niğün ÖK
Denizli M.V.

Atilla ÖDÜNCÜ
BURSA M.V.

Fuat Köktas
Samsun M.V.

Murtaza ARSLAN
Tokat M.V.

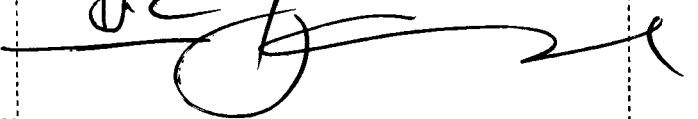

Celal BİNMEZ ÇANKAYA
İZMİR M.V.

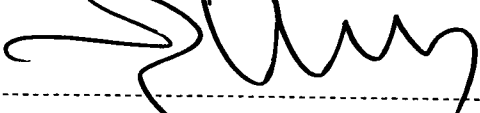

VEYSEL EROĞLU
Afyonkarahisar M.V.

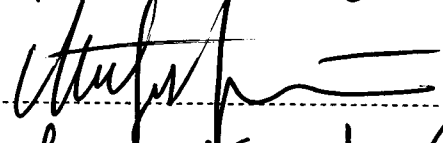
İbrahim YURDUKUŞEVEN
Afyonkarahisar M.V.

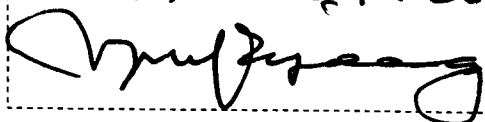
Orhan KIRCA
Samsun M.V.

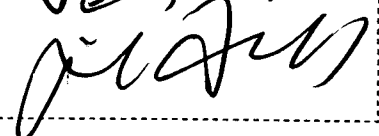
Mustafa Demir
İSTANBUL M.V.

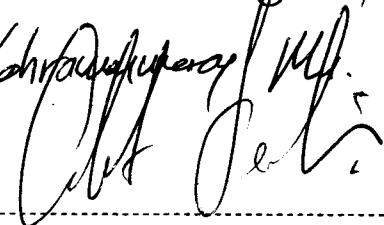
YUSUF LİYA TILAK
Samsun M.V.

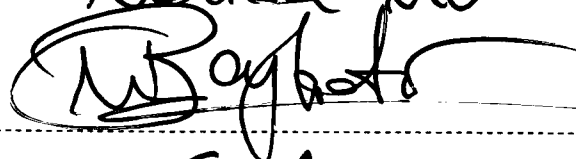
İrfan Kartal
Van M.V.

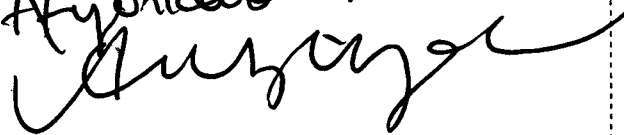

Vildan Yılmaz Esren
Bursa Mr.

Mehmet Cihat Bezel
Kahramanmaraş M.

Danışman Can
Kırklarek Mr.

Murat BAYBATOĞ
Bursa Mr.

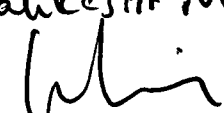
Ali Özbayer
Afyonkarahisar M.

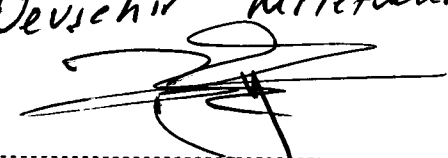
A. Mr.
Emirli İS LER
Ankara Mr.

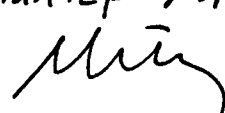
İsmail Aydoğan
Atabey Mr.

T. Alper Özdemir
İzmir

Fatma Aksal
F. Ann.
Edirne Milletvekili

Belpin Uygun
Balıkesir Mr.

Yücel NENKSE
Neuschir Milletvekili

Müslüm Yüksel
Gaziantep Milletvekili

M. Fatih Toprak
Adıyaman mv.

Alfetyaz
Mehmet Uğur Gökçöz
Isparta mv.

J. Selva Cam
Lütfiye Selva CAM
ANKARA mv.

Semih EKİNCİ
Sivas mv

Ceyda Ceth Erenler
Kütahya mv.

Eysp 34504
İstanbul mv

Mustafa Çavuş
Bursa mv.

Arif KAYLIKLI
Gorum mv.

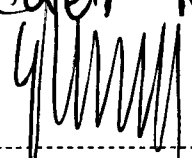
İsmail KAYA
Osmaniye M'ketvekili

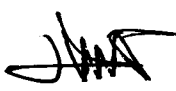
Ahmet SURGUN
KONYA mv.

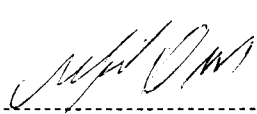
Hacı Ahmet Özsoy
Konya mv.
Ö. Özsoy

Pakir ÖZTÜRK
Giresun mv.

Jülide Kkandaraptı
Erandkkala MY.
Chütöle

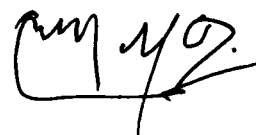
Emine Zeybek
Kocaeli MY

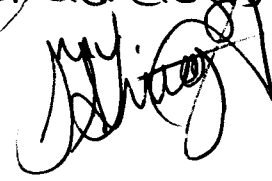
Yakup Tazı
Adnanon MY

Refik Özcan
Bursa MY

Mehmet Ali Cerheri
Sarıurfa MY.
A. Cerheri

Habibe ÖCAL.
Kahramanmaraş M.U.

Erol Kaya
İstanbul MY.

E. Sezer Hatircioğlu
KOCAELİ MY.

Metin YAWZ
Aydin Milletvekili

Zehra Taskesenli
ERZURUM

Rıza POSACI
Aydin Milletvekili

Ömer Dapç
Adana Mv.

Uğur AYDEMİR
Manisa Mv.

Medin Kızılk
Kastamonu Mv.

Selvi YAGCI
Bilecik Milletvekili
Seydi Yagci

Süleyman Karacan
Erzurum Mv.

Sabahat ÖZÜRSOY
Hakk Mv.

Sabahat

Yaşar Kırkpınar
İzmir Mv.

Ahmet GÖLAKOĞLU
Zong. Mv.

Salim Gınıtcioglu
Gankiri Mv.

Fehmi KÜPÇÜ
Bolu Mv.

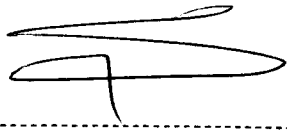
Yakup Aydemir
Erzurum Milletvekili
Yakup Aydemir

Osman Arkin BAK
Rize Mv.

Osman Arkin

Serker Bayram

10T nu

GENEL GEREKÇE

İşbu Kanun Teklifiyle, vatandaşlarımızın bazı konulara ilişkin olarak yaşayabileceği mağduriyetlerinin önüne geçilmesi ve kamu kurum ve kuruluşlarımızın muhtelif konulara ilişkin olarak ihtiyaç duyduğu kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede Teklif ile;

- Kooperatiflerin, kooperatif birliklerinin, merkez birliklerinin ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliğinin, genel kurul toplantılarına görevlendirilen ilgili Bakanlık personeline ödenecek ücret ile ilgili olarak, Anayasa Mahkemesinin 2021/130 esas, 28/9/2022 tarihli ve 2022/110 karar sayılı Kararı doğrultusunda düzenleme yapılmaktadır.

- Kooperatif ve üst kuruluşlarının, 26 Nisan 2023 tarihine kadar hem kooperatif tüzel kişiliğine ait verileri hem de ortaklarına ait verileri sisteme girme zorunluluğu bulunmaktadır. Teklif ile, kooperatif ve üst kuruluşları yönetim kurulu üyelerinin KOOPBİS'e aktarmakla yükümlü olduğu bilgilerin neler olduğu belirgin hale getirilmekte, bazı mağduriyetlerin yaşanmaması için verilerin sisteme girişine ilişkin süre 26 Ekim 2023 tarihine kadar uzatılmakta ve Ticaret Bakanlığına bu süreyi altı aya kadar uzatma yetkisi verilmektedir.

- Serbest bölgelerde, bölge içi doğal gaz şebekesinin işletici şirketler tarafından yapılmasına ve işleticilerce serbest bölge içinde gerçekleştirilecek doğal gaz dağıtım ve satış faaliyetlerine ilişkin düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

- 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda değişiklikler yapılarak; vergi mükellefiyetinin terkin edildiği tespit edilen üyelerin aidat tahakkuklarının durdurularak meslek grubu ve seçmen listelerinden silinmesi, TOBB'un, Türkiye Odalar ve Borsalar Eğitim ve Kültür Vakfı ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesine olan katkısının devam edebilmesi, aidat borçları ve ferilerine yönelik oda ve borsa meclislerince terkin kararı verilebilecek üst sınırı belirleme görevinin TOBB Genel Kuruluna verilmesi hususlarında düzenleme yapılmaktadır.

-5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında Ticaret Bakanlığınca verilen lisansların geçerlilik süresi iki yıldan üç yıla çıkarılmaktadır.

- Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapılarak; 1/1/2012'den önce toptancı hallerinde kendilerine tahsisli işyerlerini kullanan mevcut tahsis sahiplerine verilen on iki yıllık kiracılık hakkının süresinin on sekiz yıla çıkarılması amaçlanmaktadır.

- 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda değişiklikler yapılarak;

- Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ilişkilerdeki muhtelif olumsuzluklardan yola çıkılarak haksız ticari uygulama kavramı tanımlanmakta ve sipariş iptalleri, prim ve bedel talepleri, kampanyalı mal ve hizmet talepleri, sözleşme şekil ve içerikleri, maliyet ve giderlerin yansıtılması gibi hususlardaki haksız ticari uygulamalar belirtilerek bu uygulamalar yasaklanmaktadır.
- Üreticiler veya tedarikçiler ile perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerden kaynaklı ödemelerde otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin ödeme süresinin alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumlarında otuz, diğer durumlarda ise kırk beş günü geçmemesi öngörülmektedir. Ayrıca otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünleri dışında kalan tarım ve gıda ürünlerinde de; alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta,

borçlunun büyük ölçekli olması durumlarında da ödeme süresinin altmış günü geçmemesi öngörülmektedir.

- Alışveriş merkezlerinde, malikler ile alışveriş merkezi içerisinde faaliyet gösteren perakende işletmeler arasında gelirlerin tasarrufu ve giderlerin paylaşımında yaşanan sorunları gidermek adına alışveriş merkezlerindeki ortak kullanım alanlarının gelir ve giderlerine ilişkin daha net bir çerçeve çizilmekte ticari ilişkilerde bir denge sağlanması hedeflenmektedir.
- Yeni hükümler eklenmesi dolayısıyla ceza hükümleri caydırıcılığı sağlayacak şekilde revize edilmektedir.
- Perakende ticarete rekabet ilkelerinden vazgeçilmeden yaşanan sorunların giderilmesi, daha iyi işleyen ve daha adil bir tedarik zincirinin oluşturulması ve perakende sektöründe faaliyet gösteren tüm paydaşlara yönelik düzenlemeler ile sektörün altyapısının iyileştirilmesi ve güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

- 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye geçici madde eklenerek; Anayasa Mahkemesinin 3/1/2023 tarihli ve 32062 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, E:2021/90 K:2022/108 sayılı iptal kararı doğrultusunda düzenleme yapılmış, anılan karar uyarınca iptal edilen mevzuat hükmü çerçevesinde Ticaret Bakanlığında Avrupa Birliği Uzmanı, Avrupa Birliği Uzman Yardımcısı ile İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarında bulunanlara tanınan Ticaret Uzmanı ve Ticaret Uzman Yardımcısı kadrolarına atanma hakkından yararlanamamış ve daha önce Bakanlıkta Avrupa Birliği Uzmanı ve İhracatı Geliştirme Uzmanı kadro unvanlarını ihraz etmiş olanların iptal kararı ile birlikte oluşabilecek hak kayıplarının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 1163 sayılı Kanunun 7339 sayılı Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla değişik 87 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ücret tarifeleri” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 2021/130 esas, 28/9/2022 tarihli ve 2022/110 karar sayılı Kararı ile iptal edildiğinden, gerekçeye de uygun şekilde Bakanlık temsilcilerinin alacağı ücretin üst sınırı Kanunda belirlenmiştir.

MADDE 2- Kooperatifler Kanunu gereği, tüm kooperatif ve üst kuruluşlarının kooperatifçilik hizmetlerine elektronik ortamda eriştiği ve merkezi veri tabanının yönetildiği Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS) kurulmuştur. Madde ile, kooperatif ve üst kuruluşları yönetim kurulu üyelerinin KOOPBİS’e aktarmakla yükümlü olduğu bilgilerin neler olduğu belirgin hale getirilmekte, bununla birlikte kooperatife ve kooperatif ortaklarına ait verilerin girişinde yaşanacak sorunları en aza indirmek ve yönetim kurulu üyelerinin cezai sorumluluklarının doğmasını önlemek amacıyla bilgi aktarımına ilişkin sürenin uzatılması sağlanmaktadır.

MADDE 3-Serbest bölgeler, ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amaçları doğrultusunda kurulan planlı yatırım alanlarıdır. Serbest bölge işleticisi şirketler, yeni bir serbest bölge kurulması için gerekli olan ya da mevcut bir serbest bölgenin alt ve üst yapısının yenilenmesi, iyileştirilmesi veya bölgede ihtiyaç duyulan yeni yatırımları Bakanlık ile akdedilecek sözleşmelerle belirlenecek yatırım taahhütleri kapsamında yapmak ve serbest bölgeyi işletmek üzere Cumhurbaşkanı Kararı ile yetkilendirilmektedir.

Serbest bölge işleticisi şirketler, serbest bölgelerde faaliyet gösteren kullanıcıların doğal gaz ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla gerekli olan altyapı yatırımını yapmaktan sorumlu olup; bölge girişinde dağıtım şirketinden satın aldıkları doğal gazı, inşa ettikleri bölge içi dağıtım şebekesi üzerinden kullanıcıların hizmetine sunmaktadırlar. Ancak, 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan alt mevzuatta işletici şirketlerin serbest bölgelerde yapmış oldukları doğal gaz dağıtım faaliyetlerine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.

Madde ile; serbest bölge işletici şirketlerince serbest bölge içinde gerçekleştirilecek doğal gaz dağıtım ve satış faaliyetlerinin düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Madde ile; 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa eklenecek geçici madde ile; bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı serbest bölge işletici şirketlerince yapılmış olan serbest bölgelerde işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış faaliyetlerinin, bu Kanun Teklifi ile 3218 sayılı Kanuna eklenecek 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasına uygun olarak devam edeceği; bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı doğal gaz dağıtım şirketlerince yapılmış olan serbest bölgelerde ise, işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış yetkisinin doğal gaz dağıtım şirketlerine devredilmiş sayılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 5- Ticaret odalarında askıya alma sebepleri halen, adresin tespit edilememesi ve iki yıl süreyle aidat ödenmemesidir. Bu şekilde askıya alınan üyelerin aidat tahakkuku durmakta ayrıca bu üyeler organlarda görev alamamakta ve seçimlerde oy kullanamamaktadır.

Yapılması öngörülen değişiklikle vergi mükellefiyet bilgisi kapalı olan üyelerin de askıya alınmasının yolu açılmaktadır. Her yılın Ocak ayında güncelleme çalışması yapan odalar, Gelir İdaresi Başkanlığından alınmakta olan mükellefiyet kapalı bilgisine istinaden ilgili

üyeyi yönetim kurulu kararıyla askıya alabilecek ve aidat tahakkukunu durdurabilecektir. Bu üyenin ticaret sicil kaydı açık olduğu sürece, oda üyeliği de devam edecektir.

MADDE 6- Ticaret borsalarında askıya alma sebepleri halen, adresin tespit edilememesi ve iki yıl süreyle borsa maddeleri üzerine alım satımın bulunmamasıdır. Bu şekilde askıya alınan üyelerin aidat tahakkuku durmakta ayrıca bu üyeler organlarda görev alamamakta ve seçimlerde oy kullanamamaktadır.

Yapılması öngörülen değişikliklerle vergi mükellefiyet bilgisi kapalı olan üyelerin de askıya alınmasının yolu açılmaktadır. Her yılın Ocak ayında güncelleme çalışması yapan borsalar, Gelir İdaresi Başkanlığından alınmakta olan mükellefiyet kapalı bilgisine istinaden ilgili üyeyi borsa meclisi kararıyla askıya alabilecek ve aidat tahakkukunu durdurabilecektir.

MADDE 7- Oda ve borsaların aidat alacaklarını zamanaşımına uğratması, organ üyelerinin hukuki sorumluluğunu gerektirmektedir. Buna karşın; düşük tutarlı alacaklar yanında, tahsil kabiliyeti olmayan alacakları takip oda ve borsalar için zahmetli ve maliyetli bir işe dönüşmüştür. Bu sorunun önüne geçebilmek için, TOBB Genel Kurulu'na yetki verilmektedir. Buna göre oda/borsa meclislerince belirlenecek ilgili yıl ve tutara dair terkin kararının üst sınırını Birlik Genel Kurulu belirleyecektir.

MADDE 8- Madde ile; TOBB'un, Türkiye Odalar ve Borsalar Eğitim ve Kültür Vakfı ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesine olan katkısının devam edebilmesi ve bu sayede tıp fakültesi hastanesini büyütme ve teknopark inşaatı gibi Üniversite yatırımlarının yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 9- 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında Ticaret Bakanlığınca verilen lisansların geçerlilik süresi iki yıl olup, her iki yılda bir bu lisansların geçerlilik süresinin uzatılması gerekmektedir. Lisanslı depoculuk sistemine ilişkin tüm iş ve işlemler Bakanlıkça yetkilendirilen Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde kayıt altına alınmakta ve Bakanlıkça takip ve kontrol edilmektedir. Öte yandan ilgili mevzuat çerçevesinde, Bakanlığın lisanslı depo işletmeleri nezdinde her zaman denetim ve gözetim yetkisi bulunmaktadır. 2011 yılında hayata geçirilen lisanslı depoculuk sistemi, geline aşamada 167 lisanslı depo işletmesinin 236 farklı noktada faaliyet gösterdiği bir yapıya dönüşmüştür. Önümüzdeki dönemde de lisanslı depo işletmesi sayısında önemli bir artış olacağı öngörülmektedir. Bu bağlamda, madde ile; denetimlerin daha etkin ve verimli yapılması ve lisans yenileme sürecine ilişkin bürokratik işlemlerin azaltılması amacıyla lisans geçerlilik süresinin üç yıla çıkarılması hedeflenmektedir.

MADDE 10- 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5300 sayılı Kanun kapsamında verilmiş olup lisans geçerlilik süresi 2020 yılında biten lisansların geçerlilik süresi bir yıl uzatılmıştır. Ancak bu düzenlemeye bağlı olarak belli yıllarda lisans yenileme incelemelerine ilişkin yığılma oluşmuştur. 7244 sayılı Kanun kapsamında lisans süresi uzatılmayanların lisans süreleri Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte üç yıla çıkarılırken, denetimlerin daha etkin ve verimli yapılabilmesi ve oluşan yığılmanın giderilmesini teminen 7244 sayılı Kanun kapsamında lisans süreleri uzatılanların lisans geçerlilik sürelerinin, ilk lisans yenileme tarihlerinden itibaren üç yıla çıkarılması yönünde geçici maddede düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 11- 5362 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinde yapılan değişiklikle Federasyon kuruluşu için gerekli olan ülke genelinde aynı meslek dalındaki kurucu oda adedi düşürülmekte

ve kuruluş daha kolay hale getirilmektedir. Ayrıca kurulmadan önce Bakanlığın kuruluşu uygun bulması hususu da maddeye eklenerek sağlanan kolaylığın kontrolünün sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 12- Madde ile, 5362 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Değişiklikle birlikte, olağanüstü genel kurul toplantılarının genel kurul üyelerinin beşte ikisinin noterce tasdik edilmiş imzası ile düzenlenecek tutanak ve gündemle noter kanalıyla yapılacak başvuru üzerine toplanabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 13- Madde ile, 5957 sayılı Kanununun yürürlük tarihi olan 1/1/2012'den önce, toptancı hallerinde kendilerine tahsisli işyerlerini kullanan mevcut tahsis sahiplerine verilen on iki yıllık kiracılık hakkının, on sekiz yıla çıkarılması amaçlanmaktadır.

MADDE 14- Anayasanın 167 nci maddesinde devlete, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alma; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görevleri verilmiştir. 6585 sayılı Kanunun 6 ncı maddesini başlığı ile birlikte değiştiren bu madde; devlete verilen görevlerden, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemesini sağlama ve geliştirici tedbirleri alma görevini yerine getirmek üzere düzenlenmiştir.

Dağıtım kanalının oyuncuları olan üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerde, tarafların birinin; ölçek büyüklüğü, konjonktürel arz daralması, özel nitelikte bir ürünün üretimi ya da tedariki gibi gerekçelerle sahip olduğu avantajlı durum bu avantajlara sahip olmayan diğer tarafın pek çok zaman ticari faaliyetlerinin önemli ölçüde bozulması, makul karar verme yeteneğinin azalması veya normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasıyla sonuçlanabilmektedir. Dağıtım kanalındaki bu dengesiz ilişki, ilişkinin zayıf tarafının yaşamına devam edebilmek için gösterdiği çaba neticesinde, kanalın diğer ucunda yer alan tüketicilere enflasyon ve ürün kalitesinde yaşanan düşüşler şeklinde sirayet etmektedir. Bu doğrultuda, ticari ilişkilerde bu tür sonuçların ortaya çıkmasının, bir taraf aleyhine haksızlık içeriği azımsanamayacak türden uygulamaları işaret ettiği değerlendirilerek maddenin birinci fıkrasında haksız ticari uygulamalar, belirtilen şekilde tanımlanmış ve haksız ticari uygulamalarda bulunulması yasaklanmıştır.

Maddenin değişiklikten önceki halinde, sektörün organize kısmının içinde yer aldığı değerlendirilen büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerin üretici veya tedarikçiden ürün talebini doğrudan etkilemeyen herhangi bir prim veya bedel talep edemeyeceği, ürün talebini doğrudan etkileyen hizmetler içinse ancak aralarındaki sözleşmede türü ve oranı belirtildiyse prim ve bedel talebinde bulunabileceği düzenlenmişken, yapılan değişiklikle bu uygulamanın her zaman perakende işletmelerden üretici ve tedarikçilere yönelik olmayabileceği, sahip olunan avantajlı duruma bağlı olarak üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerden herhangi ikisi arasında hatta üreticilerin ve tedarikçilerin kendi aralarında gerçekleşebileceği değerlendirilerek taraflardan birinin muhakkak perakende işletme, diğer tarafın ise üretici veya tedarikçi olacağı şeklindeki yazım değiştirilerek taraf sınırlaması kaldırılmıştır.

İkinci fıkrada, dağıtım kanalı içindeki ticari ilişkilerde prim ve bedel talebine ilişkin haksız ticari uygulamaların yanı sıra başkaca haksız ticari uygulama türleriyle de karşılaşıldığı bilindiğinden bunları engellemek üzere yeni hükümlere yer verilmiştir.

Fıkranın (a) bendi, taraflardan birinin, kalite standartlarının sağlanması amacıyla sözleşmede yer verilen koşullar hariç olmak üzere diğer tarafı herhangi bir gerçek veya tüzel kişiden mal veya hizmet teminine zorlamasının, diğer bir deyişle istediği gerçek veya tüzel kişiyle ticari ilişkide bulunma hürriyetini ortadan kaldırmasının engellenmesi, (b) bendi ise avantajlı durumda olan tarafın, kampanyalı satış yapmak istemeyen tarafa kampanya maliyetini

yansıtmasının önüne geçilmesi amacıyla düzenlenmiştir. Zira her girişimin mal ve hizmet teminini nereden yapacağını, kampanya yapıp yapmayacağını veya bunu ne zaman yapacağını, özetle, kendi ticari faaliyetlerini yine kendi belirlediği takvim çerçevesinde planlama hakkının bulunduğu değerlendirilmektedir.

(c) bendiyle, özellikle tarım ve gıda ürünlerinin tedarikinde üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ilişkinin şeffaf, adil ve tarafların hukuksal menfaatlerini koruyacak şekilde düzenlenmesini sağlamak amacıyla, tarım ve gıda ürünlerinin tedarikinde ticari ilişkinin koşullarının yazılı veya elektronik ortamda yapılmış olan sözleşmeyle belirlenmesi kurala bağlanmıştır. Taraflar arasındaki mutabakatı gösterebilecek e posta veya elektronik ortamdaki diğer yazılı araçlar da bu kapsamdadır.

(ç) bendiyle, (c) bendindeki amaçlara benzer şekilde, ilişkinin şeffaf, adil ve tarafların hukuksal menfaatlerini koruyacak şekilde düzenlenmesinin sağlanması, taraflar arasında güvenin sarsılmaması ve öngörülebilirliğin tesisi amacıyla karşı tarafa tek taraflı değişiklik yapma yetkisi veren hükümlere sözleşmede yer verilmesinin önüne geçilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine yönelik siparişler, ürünün teslim tarihinden önceki otuz gün içinde iptal edildiği takdirde henüz üretilmemiş bir ürün için üretim ve tedarik planlamasının sürdürebilirliğinin sağlanması zorlaşmakta, başka bir ifadeyle arzın daralması ihtimali ortaya çıkmakta, üretilmiş bir ürün içinse yeni müşteri bulmak için zaman çok daralmış olmakta, dolayısıyla ürünlerin zayi olma ihtimali kuvvetli bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Ayrıca üreticinin tedarikçi ve perakende işletmeye ya da tedarikçinin perakende işletmeye göre daha avantajlı olduğu durumlarda avantajlı tarafın siparişi aldıktan sonra, kendisine daha uygun koşullarda teklif yapılması üzerine üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine yönelik siparişi iptal etmesi halinde, örneğin üretim sezonu çok kısa olan bir üründe bu ticari ilişkideki dezavantajlı tarafın bu ürünü o sezon içinde bir daha temin edememesi söz konusu olmaktadır. Bu doğrultuda (e) bendindeki düzenleme tüm bu olumsuz durum ve ihtimalleri bertaraf etmek amacıyla yapılmıştır. Diğer tarafın kusurundan kaynaklanan sipariş iptalleri ise haksız ticari uygulama olarak değerlendirilemeyeceğinden bu durumlar hariç tutulmuştur.

Dağıtım kanalı içindeki ticari ilişkilerde avantajlı durumda olan taraf, bir ürünü diğer taraftan kusursuz olarak teslim almış ya da mülkiyetine geçirmiş olsa dahi ürünün sonradan bozulma ya da zayi olmasından kaynaklanan maliyetleri bozulan ürünü geri gönderme, zayi olan kısmın bedelini ödememe, bozulan ürün bedeli kadar geri faturalama yapma gibi yöntemlerle diğer tarafa yansıtabilmektedir. Bu durumda, teslimi ya da mülkiyetin devrini kusursuz bir şekilde gerçekleştirmiş olan taraf, örneğin ürünü uygun koşullarda muhafaza etmeyen tarafın kusurundan kaynaklanan maliyetlere katlanmak durumunda kalmaktadır. Objektif iyi niyet kuralıyla bağdaşmayan bu durumları ortadan kaldırmak amacıyla fıkra; uygulaması üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünleriyle sınırlı olmak üzere (f) bendi eklenmiştir.

Üçüncü fıkra, ikinci fıkranın (e), (f) bentlerinde belirtilen kusuru ispat yükü, haksız ticari uygulamada bulunmadığını iddia eden tarafa verilmiştir. Bu düzenlemenin ardında, haksız ticari uygulamada bulunma ihtimali olan tarafın aynı zamanda ticari ilişkinin avantajlı tarafı olduğu ve dolayısıyla diğer tarafın haksız ticari uygulamaya maruz kaldığına ilişkin beyanı yahut bu hususta yapılan denetimlerde ortaya çıkan emareler üzerine, böyle bir durumun olmadığına ilişkin iddiayı ileri sürenin de yine aynı taraf olacağı değerlendirilerek belirtilen bentlerle ilgili kusuru ispat yükünün haksız ticari uygulamada bulunma ihtimali bulunan tarafa verilmesi gerektiği düşüncesi yatmaktadır.

Dördüncü fıkra ise ticari hayatın dinamik yapısı içinde oldukça muhtemel görünen ancak zaman içinde karşılaşıldıkça tespit edilebilecek, ikinci fıkra bentleri halinde sayılan haksız ticari uygulama örneklerinin dışında, kapsamı birinci fıkra çizilen başkaca haksız

ticari uygulama örneklerinin ortaya çıkması halinde düzenlemenin etkisiz hale gelmemesi, düzenlemenin uygulamasını takip eden Bakanlığın ortaya çıkan yeni örnekleri de haksız ticari uygulama kapsamına alarak gerekli idari işlemleri yönetmelikle yapabilmesine imkân vermek amaçlarıyla oluşturulmuştur. Bununla birlikte otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin tespitinde uygulamada ortaya çıkabilecek sorunları gidermek adına Bakanlığa bu ürünleri belirleme yetkisi tanınmıştır.

MADDE 15- Dağıtım kanalında üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerden kaynaklanan ödeme sürelerinin oldukça uzun olduğu bilinmektedir. Bu durum, özellikle otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanmasını önemli ölçüde güçleştirmektedir. Zira bu ürünlerde görece yüksek olan talebi karşılayabilecek düzeyde arzın oluşturulabilmesi için üretici ve tedarikçilerin alacaklarını kısa süre içerisinde tahsil etmeleri gerekmektedir. Diğer bir deyişle, otuz gün içinde bozulabilen bu ürünlerde yukarıda belirtilen sebeple hızlı bir nakit akış döngüsüne ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca, ödeme sürelerinin uzaması paranın zaman değerinin bulunması dolayısıyla üretici ve tedarikçilerin dağıtım kanalında kendilerinden bir sonraki oyuncuya daha yüksek fiyatlar vermesiyle sonuçlanmakta ve bu durum piyasada domino etkisiyle fiyatları sürekli yükselterek enflasyonist bir ortam oluşmasına zemin hazırlamaktadır. Bu durumdan en çok dağıtım kanalının sonunda yer alan tüketiciler zarar görmektedir.

Maddenin değişiklikten önceki halinde, alacaklı üretici veya tedarikçi ile borçlu perakende işletme arasındaki, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödeme ilişkilerinde ölçek büyüklüğü gözetilmiş ve otuz günlük bir ödeme süresi öngörülmüştür. Söz konusu hüküm yukarıda, dile getirilen sıkıntıları kısmen ortadan kaldıracak imkâna sahip olmakla birlikte kamu yararı ilkesi çerçevesinde bu imkânın genişletilmesi amacıyla maddenin birinci fıkrasında değişiklik yapılması gerekliliği hâsıl olmuştur. Bu çerçevede, yapılan değişiklikle ilk olarak, ödeme ilişkisinde bir tarafta her zaman perakende işletmenin diğer tarafta ise üretici veya tedarikçinin yer almayacağı, bu ilişkinin duruma bağlı olarak üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerden herhangi ikisi arasında hatta üreticilerin ve tedarikçilerin kendi aralarında gerçekleştirebileceği değerlendirilerek taraflardan birinin muhakkak perakende işletme, diğer tarafın ise üretici veya tedarikçi olacağı şeklindeki yazım değiştirilmiş, diğer bir deyişle taraf sınırlaması kaldırılmıştır.

Bununla birlikte, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünleri için üretimin sürdürülebilirliğini temin edebilmek üzere tarafların ölçeği ne olursa olsun ödemelerin kırk beş gün içinde yapılması kuralı getirilmiştir. Ancak bu ürünler için alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumlarında ödeme süresi otuz gün olarak öngörülmüştür.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünleri dışında yer alan tarım ve gıda ürünlerine ilişkin ödemelerin süresi, alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumunda altmış günle sınırlanmaktadır. Bu sınırlama, yukarıda belirtilen sebeple ölçek kavramı göz önünde bulundurularak alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumlarına özgülenmiştir. Başka bir ifadeyle, büyük ölçekli olanın küçük ölçekli olana karşı korunmasının gerekli olmadığı düşüncesiyle hareket edilmiştir.

Son olarak çek, hukuki mahiyeti itibari ile görüldüğünde ödeme sağlayan bir ödeme aracı olmasına rağmen Ülkemizde sıklıkla ileri tarihli de düzenlenebildiğinden, ödemenin çekle yapılması durumunda, ibraz başlangıç tarihinin otuz, kırk beş ve altmış günlük süreler içinde olması gerekmektedir. Zira henüz düzenleme tarihi gelmemiş, dolayısıyla 5941 sayılı Çek Kanunu uyarınca ibrazı geçersiz olan bir çekin ödeme işlevini yerine getirmediği açıktır.

Ayrıca, yapılacak denetimlerde, ödeme sürelerine uyulup uyulmadığına ilişkin denetimin yapılabilmesini sağlamak amacıyla ödeme sürelerinin başlangıç tarihleri, teslim veya mülkiyetin devri tarihlerinden önce olanın esas alınması şeklinde kurala bağlanmıştır.

Bununla birlikte şikâyet üzerine veya resen yapılan denetimlerde ortaya çıkan aykırılıklarda, özellikle ödemenin hiç yapılmadığı durumlarda alacaklı tarafın elinde herhangi bir ispat aracı bulunmayacağından, ödemenin süresi içinde yapıldığına ilişkin ispat yükü, ödeme yapmakla yükümlü olan tarafa verilmiştir.

MADDE 16- Günümüzde alışveriş merkezlerinin sayısı hızla artmış olup bu durum, alışveriş merkezlerinin tüketiciler için sosyal alanlar haline gelmesi ile birlikte fiziki ticaretin önemli oranda alışveriş merkezlerinde gerçekleşmesi sonucunu doğurmuştur. Bu süreç, alışveriş merkezi malikleri ile alışveriş merkezi içerisinde faaliyet gösteren perakende işletmeler arasında alışveriş merkezlerinin ortak gelirlerinin tasarrufu ve giderlerinin paylaşımına ilişkin sorunları da beraberinde getirmiştir. Söz konusu sorunları çözmek üzere yasal düzenleme yapılması kaçınılmaz hale geldiğinden, sektörden gelen geri bildirimler doğrultusunda 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda alışveriş merkezlerine ilişkin düzenlemeler barındıran 11 inci maddede bazı değişikliklerin yapılması öngörülmüştür.

Bu çerçevede maddeye eklenen dördüncü fıkrayla, maddenin değişiklikten önceki halinde de yer alan ortak kullanım alanlarına ilişkin giderlerin neler olduğu örneklendirme suretiyle açıklığa kavuşturulmuş bu doğrultuda, yapılan düzenleme ile alışveriş merkezindeki perakende işletmelerden yalnız anılan giderler kapsamında katılım payı tahsil edilebileceği hüküm altına alınmıştır. Reklam, pazarlama ve danışmanlık gibi giderlerin ise ortak gider niteliğinde olmaması nedeniyle bu giderlerin ve bunun yanı sıra belgelendirilmeyen hiçbir giderin alışveriş merkezindeki perakende işletmelerden tahsil edilemeyeceği kurala bağlanmıştır. Zira uygulamada alışveriş merkezlerinin içindeki perakende işletmelerden çeşitli adlar altında ortak gider niteliğinde olmayan ve alışveriş merkezinde yürütülen faaliyetler ile doğrudan ilgisi bulunmayan giderlerin tahsil edildiği, diğer bir deyişle ortak gider paylaşımının suistimal edildiği bilinmektedir. Maddeye eklenen bu fıkra ile bahse konu durumların önlenmesi amaçlanmıştır.

Maddeye eklenen beşinci fıkrayla, ortak gider paylaşımının bütünleyici bir unsuru olan ortak kullanım alanlarına ilişkin gelirler yine örneklendirme suretiyle açıklanmış ve bunların ortak kullanım alanlarına ilişkin giderlerin karşılanmasında kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Değişiklikle getirilen madde başlığından da anlaşılacağı üzere, ortak kullanım alanlarından elde edilen gelirler ile bu alanların giderleri birbirinden ayrılmaz iki husustur, bir bütünün parçalarıdır. Zira ikisi de ortak kullanım alanlarına yönelik tasarruflar neticesinde ortaya çıkmaktadır. Aksi halde giderlerin başkaları, diğer bir deyişle alışveriş merkezi içindeki perakende işletmeler tarafından ödenmesi ancak ortak kullanım alanı olarak tespit edilen alanlardan elde edilen gelirlerin ise sadece alışveriş merkezi maliklerine ait olması durumu ortaya çıkmaktadır.

Maddeye eklenen dördüncü ve beşinci fıkraların alışveriş merkezlerinde uygulandığının denetlenebilmesi, ortak gelir ve giderlere ilişkin hesaplamaların periyodik olarak raporlanmasını gerektirmektedir. Bu ihtiyacı; gerçeğe uygun, standart, şeffaflığı ve hesap verilebilirliği sağlanmış şekilde karşılayabilmek amacıyla maddeye altıncı fıkra eklenmiştir.

Eklenen yeni fıkralarla maddenin yedinci fıkrası haline gelen 6585 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile yeni eklenen fıkraların uygulamasının gösterilmesi, uygulamaya ilişkin belge ve sözleşmelerin alışveriş merkezleri

içindeki hizmetlerin faydalanıcısı olan perakende işletmelere sunulması ile bu uygulamaların bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmesi amaçlanmış ve idareye tüm bu hususlara ilişkin yönetmelikle düzenleme yapma yetkisi verilmiştir.

MADDE 17- Maddeyle, 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında değişiklik yapılmakta ve maddeye yeni fıkra eklenmektedir.

Değişiklikten önce Kanunun 6 ncı maddesinde ticari ilişkilerde prim ve bedel talebine ilişkin hükümlere ve 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde buna ilişkin idari para cezasına yer verilmiştir. Kanunun 6 ncı maddesine bentler halinde yeni haksız ticari uygulama örnekleri de eklendiğinden 18 inci maddenin yine aynı bendine bunları engellemek üzere caydırıcı mahiyette idari para cezaları eklenmiştir.

Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (b) bendi ile Kanunun “ödeme süresi” başlıklı 7 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde uygulanacak idari para cezası belirlenmiştir. Değişiklikten önce yürürlükte bulunan ödeme süresine ilişkin hükme aykırılık halinde bir idari yaptırım öngörülmemiş olması, hükmün muhatapları üzerinde düzenlemelere uyma konusunda yapıcı bir etki oluşturmamaktaydı. Bu doğrultuda, sektörün ihtiyaçları, ülkemizdeki ve dünyadaki ekonomik koşullar gözetilerek yeniden ele alınan ödeme sürelerine ilişkin düzenlemeye aykırılık hallerinde orantılılık, ölçülülük ve caydırıcılık ilkeleri doğrultusunda idari para cezası düzenlenmiştir. Bununla birlikte Kanunun 11 inci maddesine alışveriş merkezlerinin ortak kullanım alanlarının gelir ve giderlerine ilişkin eklenen yeni düzenlemelere uyulmasını sağlamak üzere Kanunun 18 inci maddesine eklenen (f) ve (g) bentlerinde yeni cezalar öngörülmüştür.

Kanunda öngörülen cezalar; yapılan düzenlemelerin etkinliğinin, uygulanabilirliğinin ve caydırıcılığının sağlanmasına olanak tanır. Ancak kanun koyucunun amacı hiçbir işletmenin ekonomik olarak mahvına sebep olmak veya ticari hayatını sürdüremeyecek derecede ağır bir yaptırıma maruz bırakmak değildir. Bu sebeple Kanunun 18 inci maddesine eklenen yedinci fıkrayla bir takvim yılında her bir gerçek veya tüzel kişi için uygulanacak idari para cezalarının toplam tutarına ilişkin kademeli olarak üst sınırlar getirilmiştir. Bu tutarların ise 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında güncellenmesi sağlanmıştır.

MADDE 18- Madde ile, 6585 sayılı Kanuna geçici madde eklenerek; bir yandan hukuki güvenlik ve belirlilik ilkesi gereği mevcut sözleşmelerdeki iradelerin korunması, diğer yandan Kanun değişikliğinden sonra alışveriş merkezine kiracı sıfatıyla yeni gelen perakende işletmeler ile daha önce mevcut olan perakende işletmeler arasında uygulama farklılığının zamanla ortadan kaldırılarak yeknesaklığın sağlanması amacı doğrultusunda düzenleme yapılmıştır.

MADDE 19-Anayasa Mahkemesinin 3/1/2023 tarihli ve 32062 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, E:2021/90 K:2022/108 sayılı iptal kararı ile; 79 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Avrupa Birliği Uzmanı, Avrupa Birliği Uzman Yardımcısı ile İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarında bulunanların Kararname yürürlük tarihi itibarıyla 1 ay içinde talep etmeleri halinde Ticaret Uzmanı ve Ticaret Uzman Yardımcısı kadrolarına atanmalarına imkan veren geçici 2 nci maddesi iptal edilmiş olup söz konusu iptal kararının yayımından itibaren 6 ay sonra yürürlüğe girmesine hükmedilmiştir. Hukuki güvenlik ilkesi çerçevesinde, söz konusu kararın, iptal olan hükme istinaden atamaları yapılanlar için aleyhe bir durum oluşturmayacağı açıktır.

Diğer taraftan, iptal olan düzenleme uyarınca talepte bulunan ancak idari görevde veya yurt dışı daimi görevde bulunmaları nedeniyle aynı madde gereğince atamaları gerçekleştirilememiş olan, bununla birlikte bulundukları idari görev veya yurt dışı daimi görevleri sona erdiğinde mezkur Anayasa Mahkemesi Kararı muvacehesinde ihraz ettikleri kadrolardan Ticaret Uzmanı kadrolarına atanma imkanı kalmayan personelin de, eşitlik ilkesi çerçevesinde bu kadrolara atanmalarının mümkün hale getirilmesi ihtiyacı doğmuştur.

Bu itibarla ortaya çıkan hukuki boşluğun giderilmesi ve eşitliğin tesis edilmesi gerekmekte olup madde ile, mezkur Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gereğinin yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 20- Yürürlük maddesidir.

MADDE 21- Yürütme maddesidir.

**TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR
KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 640 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 87 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “, ücret tarifeleri” ibaresi “ve ücretinin ödenmesine ilişkin esaslar” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Bakanlık temsilcilerine, (1200) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere Ticaret Bakanlığınca belirlenen tutarda ücret net olarak ödenir.”

MADDE 2- 1163 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kooperatif ve üst kuruluşları yönetim kurulu üyeleri, kooperatifin; ticaret sicili kayıtlarını, finansal tablolarını, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporlarını, genel kurul toplantı evrakını, ortaklarının kimlik, iletişim, pay ve ödemelerine ilişkin bilgilerini KOOPBİS’in kurulmasını müteakip bir yıl içinde KOOPBİS’e aktarmakla yükümlüdür.”
“Bu süre Ticaret Bakanlığınca altı aya kadar uzatılabilir.”

MADDE 3- 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Serbest bölgelerde, kullanıcıların ihtiyacı olan doğal gaz altyapısını kurmak ve işletmek, kamu ve özel kuruluşlardan doğal gazı satın alarak bölge içinde dağıtım ve satışını yapmak, işleticinin yetki ve sorumluluğundadır. İşleticinin izni olmaksızın doğal gaz ihtiyacı başka bir yerden karşılanamaz ve bu amaçla münferiden tesis kurulamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bölge içi doğal gaz dağıtım ve satışı nedeniyle kullanıcılardan tahsil edilecek bedele ilişkin üst limit Ticaret Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir.

İşleticinin talebi ve bölgede faaliyet gösteren doğal gaz dağıtım şirketinin kabulü halinde, doğal gaz dağıtım şirketleri serbest bölgeler içinde şebeke yatırımı yaparak veya yapılmış şebekeyi mülkiyeti ile birlikte devralarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenen koşullar çerçevesinde serbest bölge içinde doğal gaz dağıtım faaliyeti gerçekleştirebilir. Doğal gaza ilişkin faaliyetlerin işletici tarafından yürütüldüğü serbest bölgelerde, doğal gaz iletim ve dağıtım lisansı sahibi şirketlerin herhangi bir hak, yetki veya sorumluluğu bulunmaz.”

MADDE 4- 3218 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı işleticilerce yapılmış olan serbest bölgelerde, işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış faaliyetleri, 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasına uygun olarak devam eder. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı doğal gaz dağıtım şirketlerince yapılmış olan serbest bölgelerde, işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış yetkisi doğal gaz dağıtım şirketlerine devredilmiş sayılır.”

MADDE 5- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “İçinde bulunulan” ibaresi “Vergi mükellefiyetinin terkin edildiği tespit edilen veya içinde bulunulan” şeklinde, fıkra da yer alan “tespit edilemeyenler ile” ibaresi “tespit edilemeyen ya da” şeklinde,

üçüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Yukarıdaki fıkra da anılan oda yönetim kurulu kararını takip eden yılbaşından itibaren iki yıl içinde, ilgilinin üyesi bulunduğu odaya müracaatla adres ve durumunu bildirmemesi ve vergi mükellefiyetinin bulunmaması halinde, oda yönetim kurulunun teklifi ve meclis kararıyla oda kaydı silinir ve durum ticaret sicili müdürlüğüne bildirilir.”

MADDE 6- 5174 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “İçinde bulunulan” ibaresi “Vergi mükellefiyetinin terkin edildiği tespit edilen veya içinde bulunulan” şeklinde, “tespit edilemeyen ve” ibaresi “tespit edilemeyen ya da” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrasının birinci cümlesine “durumunu bildirmemesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve vergi mükellefiyetinin bulunmaması” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 5174 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasına “k” bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“1) Toplam tutarı brüt asgari ücretin yüzde ellisini geçmeyen ve zamanaşımı süresinin dolmasına bir yıldan az kalan aidat borçları ve ferilerine yönelik oda ve borsa meclislerince terkin kararı verilebilecek üst sınırı belirlemek.”

MADDE 8- 5174 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesinde yer alan “onbeş” ibaresi “yirmibeş” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9-10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 5300 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 13 üncü maddede yapılan değişiklik, 7244 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca lisans süresi bir yıl uzatılanlar için lisans süresinin bitiminden itibaren uygulanır.”

MADDE 11- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “40’den” ibaresi “25’den” şeklinde, üçüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Federasyon; kuruluş talebinin Bakanlık tarafından uygun bulunması ve ana sözleşmesinin onanmasından sonra kurulmuş olur.”

MADDE 12- 5362 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “dörtte birinin” ibaresi “beşte ikisinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “on iki” ibaresi “on sekiz” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tedarik zincirinde haksız ticari uygulamalar

MADDE 6 - (1) Haksız ticari uygulamalarda bulunulamaz. Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerde taraflardan birinin diğer tarafın ticari

faaliyetlerini önemli ölçüde bozan, makul karar verme yeteneğini azaltan veya normal şartlarda taraf olmayacağı bir ticari ilişkinin tarafı olmasına sebep olan faaliyetleri haksız ticari uygulamadır.

(2) Aşağıda belirtilen faaliyetler her durumda haksız ticari uygulama kabul edilir:

a) Kalite standartlarının sağlanması amacıyla sözleşmede yer verilen koşullar hariç olmak üzere, herhangi bir gerçek veya tüzel kişiden mal veya hizmet teminine zorlamak.

b) Kampanya maliyetini, kampanyalı satış yapmak istemeyen tarafa yansıtmak.

c) Tarım ve gıda ürünlerinin tedarikinde ticari ilişkinin koşullarını, yazılı veya elektronik ortamda yapılan sözleşmeyle belirlememek.

ç) Karşı tarafın aleyhine tek taraflı değişiklik yapma yetkisi veren veya açık ve anlaşılır olmayan hükümlere sözleşmede yer vermek.

d) Ürün talebini doğrudan etkileyen herhangi bir hizmet vermediği halde mağaza açılışı ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve başka adlar altında bedel almak veya verdiği hizmetin türünü ve hizmet bedelinin tutar ya da oranını sözleşmede belirtmediği halde prim ve bedel almak.

e) Karşı tarafın kusurundan kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine yönelik siparişleri, ürünün teslim tarihinden önceki otuz gün içinde iptal etmek.

f) Karşı tarafın kusurundan kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin tesliminden veya mülkiyetinin devrinden sonra bozulma ya da zayi olma gibi maliyetleri yansıtmak.

(3) İkinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde belirtilen kusuru ispat yükü, haksız ticari uygulamada bulunmadığını iddia eden tarafa aittir.

(4) Bakanlık, ikinci fıkra da belirtilenlerin dışında kalan haksız ticari uygulamaları, otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerini ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları yönetmelikle belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 15- 6585 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerden kaynaklanan ödemelerin, sözleşmede öngörülen süre içinde yapılması esastır.”

“(2) Üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine ilişkin ödemelerin süresi; alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumunda otuz, diğer durumlarda kırk beş günü geçemez.

(3) İkinci fıkra da belirtilen ürünlerin dışında kalan tarım ve gıda ürünlerine ilişkin ödemelerin süresi, alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumunda altmış günü geçemez.

(4) Bu maddede belirtilen süreler, teslim veya mülkiyetin devri tarihlerinden hangisi önce ise o tarih esas alınarak hesaplanır. Ödemenin süresi içinde yapıldığına ilişkin ispat yükü borçluya aittir.”

MADDE 16- 6585 sayılı Kanunun 11 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Ortak kullanım alanlarına ilişkin elektrik, su, doğalgaz, yenileme niteliğinde olmayan bakım, onarım, güvenlik ve temizlik giderleri gibi alışveriş merkezinin aynına ilişkin olmayan giderler ile alışveriş merkezinde fiilen çalışan bordrolu yönetim personelinin göreviyle ilgili giderler ortak giderdir. Alışveriş merkezindeki perakende işletmelerden yalnızca bu giderler için katılım payı tahsil edilebilir; reklam, pazarlama ve danışmanlık gibi ortak gider

niteliğini haiz olmayan giderler ile belgelendirilmeyen giderler için herhangi bir bedel tahsil edilemez.

(5) Ortak kullanım alanlarından elde edilen kiralama, reklam, pazarlama, kültürel ve sanatsal faaliyet ve diğer ortak kullanım alanı gelirleri ile ortak gider katılım payı avanslarından elde edilen her türlü gelir ortak gelirdir. Ortak gelirler, ortak giderlerin karşılanmasında kullanılır.

(6) Alışveriş merkezi maliki veya yönetimi, her yıl bir önceki yıla ilişkin ortak gelir ve gider raporu hazırlayarak alışveriş merkezindeki perakende işletmelere gönderir. Raporda, ortak gelir ve giderlerin tür ve tutarları, her bir perakende işletmeden tahsil edilmesi gereken ve tahsil edilen ortak gider katılım payları ile Bakanlıkça gerekli görülen diğer bilgilere yer verilir.”

“(7) Ortak kullanım alanlarına ve bunların niteliklerine; ortak gelir ve giderlere, ortak giderlerin belgelendirilmesine, bu giderlere katılıma ve katılanların bilgilendirilmesine; ortak gelir ve gider raporunun hazırlanmasına, bu rapora esas teşkil eden gelir ve gider belgeleri ile sözleşmelerinin perakende işletmelere sunulmasına, ortak gelir ve gider uygulamalarının bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 17- 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Diğer Kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun;” ibaresi “Bu Kanunun;” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın (a) bendinde yer alan “6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında,” ibaresi “6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının;” şeklinde değiştirilmiş, (a) bendine aşağıdaki alt bentler eklenmiş, fıkra (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiş ve fıkranın mevcut (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiş, fıkranın mevcut (ğ) bendine “aynı fıkranın (ç) bendine” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya bu Kanunun diğer maddelerine” ibaresi eklenmiş, fıkranın mevcut (ı) bendine “aykırı hareket edenlere” ve “aykırı hareket edenlere ise” ibarelerinden sonra gelmek üzere “her bir aykırılık için” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrada yer alan “(c), (ğ) ve (h)” ibaresi “(ç), (i) ve (j)” şeklinde ve “büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme” ibaresi “büyük mağaza ve zincir mağaza” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrada yer alan “(g)” ibaresi “(ı)” şeklinde, “büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme” ibaresi “büyük mağaza ve zincir mağaza” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrada yer alan “(ı)” ibaresi “(k)” şeklinde değiştirilmiş, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“1) (a), (c) ve (ç) bentlerine aykırı hareket edenlere, her bir aykırılık için yirmi bin Türk lirası,

2) (b) bendine aykırı hareket edenlere, yansıtılan kampanya maliyeti tutarında, (d) bendine aykırı hareket edenlere, haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında, (e) bendine aykırı hareket edenlere, iptal edilen sipariş bedeli tutarında, (f) bendine aykırı hareket edenlere, yansıtılan maliyet tutarında,”

“b) 7 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere; süresinde ödenmeyen tutarı geçmemek üzere otuz güne kadar süre aşımında her bir gün için bu tutarın binde beşi, otuz günden sonraki süre aşımında her bir gün için süresinde ödenmeyen tutarın yüzde biri oranında,”

“f) 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere, perakende işletmelerden haksız olarak tahsil edilen tutarın iki katı; beşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise ortak giderlerin karşılanmasında kullanılmayan ortak gelir tutarında,

g) 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen ortak gelir ve gider raporunu usulüne uygun hazırlamayanlara veya perakende işletmelere göndermeyenlere, alışveriş merkezindeki her bir perakende işletme için yirmi bin Türk lirası,”

“(5) Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (ç), (g), (h), (ı), (i), (j) ve (k) bentlerinde belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektirir aykırılığın bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, her bir tekrar için bir önceki cezanın iki katı idari para cezası uygulanır. Bu hüküm nispi idari para cezaları hakkında uygulanmaz.”

“(7) Bu maddede belirtilen idari para cezalarının bir takvim yılına ilişkin toplam tutarı; işletmenin küçük ölçekli olması durumunda beş milyon Türk lirasından, orta ölçekli olması durumunda elli milyon Türk lirasından, büyük ölçekli olması durumunda iki yüz elli milyon Türk lirasından fazla olamaz. Bu tutar, her yıl, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılır.”

MADDE 18- 6585 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girmesinden önce reklam, pazarlama ve danışmanlık gibi giderler için alışveriş merkezindeki perakende işletmelerden katılım payı talep edilebilmesine imkân sağlayan ve bu maddenin yayımı tarihinden önce kurulan sözleşme hükümleri, sözleşme süresince geçerlidir. Ancak, sözleşme süresinin sona ermesinden önce veya sonra sözleşmenin yenilenmesi ya da süresinin uzatılmış sayılması hallerinde söz konusu giderler için katılım payı tahsil edilemez.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki sözleşmelerde yönetim giderinin alt kalemleri ayrıca belirtilmedikçe perakende işletmelerden yönetim gideri olarak yalnızca alışveriş merkezinde fiilen çalışan bordrolu yönetim personelinin göreviyle ilgili giderler için katılım payı tahsil edilebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında perakende işletmelerce ödenmesi gereken katılım payları, bu işletmelerin satış alanlarının alışveriş merkezinin satış alanına oranlanmasıyla hesaplanır.”

MADDE 19- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Ticaret Bakanlığında Avrupa Birliği Uzmanı ile İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarını ihraz etmiş olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu kadrolarda görev yapanlar, yurt dışında daimi görevde veya Bakanlıkta ya da başka kamu kurum ve kuruluşunda idari görevde bulunanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 (bir) ay içinde talep etmeleri halinde durumlarına uygun Ticaret Uzmanı kadrolarına atanırlar. Atama için uygun boş kadro bulunmaması halinde söz konusu kadrolar başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve Bakanlığın kadro cetvellerinin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Bu maddeye göre yapılan atamalar sonucunda boşalan Avrupa Birliği Uzmanı ve İhracatı Geliştirme Uzmanı kadroları başkaca bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş ve Bakanlığın kadro cetvellerinin ilgili bölümlerinden çıkarılmış sayılır. Bu şekilde kadro unvanları değişenlerin önceki kadro unvanlarına ilişkin olarak mevzuatta yapılmış olan atıflar yeni kadro unvanlarına yapılmış sayılır. Bu madde kapsamında Ticaret Uzmanı kadrolarına atananların, Avrupa Birliği Uzman Yardımcısı, İhracatı Geliştirme Uzman Yardımcısı, Avrupa Birliği Uzmanı ve İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarında geçirilen hizmet süreleri, Ticaret Uzman Yardımcısı ve Ticaret Uzmanı kadrolarında geçirilmiş sayılır. Bu madde kapsamında Ticaret Uzmanı kadrolarına

atananlar yeniden Avrupa Birliği Uzmanı ve İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarına atanamazlar.”

MADDE 20- Bu Kanunun;

a) 14 üncü ve 15 inci maddeleri 1/1/2024 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 21- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.